

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Klinikai pszichológia: kiértékelés és beavatkozás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	PMM101-Klinikai egészségpszichológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kálcza Jánosi Kinga adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kálcza Jánosi Kinga adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	E, VP	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					50
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					40
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek					2
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	126				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	-
4.2 Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Osztályterem, számítógépes és videoprojektor
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Osztályterem, számítógépes és videoprojektor

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

<p>Szakmai kompetenciák</p>	<p>C1. A klinikai pszichológia elméleti alapjainak és szakmai etikájának ismerete <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató ismeri és alkalmazza a klinikai pszichológia és pszichológiai segítségnyújtás elméleti alapjait.</p> <p>C2. Szakértelem alkalmazása a pszichodiagnosztikában illetve az egészséggel és betegségekkel kapcsolatos pszichológiai jelenségek értelmezésében <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató rendelkezik klinikai pszichológiai, pszichopatológiai és pszichiátriai ismeretekkel, jártas a pszichológiai értékelési és tesztelési eljárásokban, a pszichometriában A végzett hallgató képes pszichológiai értékelést végezni gyermekeknél és felnőtteknél, egyén, pár, család, csoport/szervezet szintjén, az egészséggel és betegséggel kapcsolatos pszichológiai tényezők figyelembe vételével.</p> <p>C3. Szakértelem felhasználása az egészséggel és betegségekkel kapcsolatos beavatkozásban / segítségnyújtásban / pszichológiai tanácsadásban <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató rendelkezik ismeretekkel a klinikai pszichológia, pszichopatológia és pszichiátria, pszichológiai tanácsadás és pszichoterápia, klinikai pszichológiai értékelés, fejlődéslélektan, egészségpszichológia, pszichológus szakma etika területén. A végzett hallgató képes multidiszciplináris csapatokban dolgozni, más szakemberekkel együtt.</p> <p>C4. Komplex kutatás a klinikai pszichológia területén <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató megérti és kamatoztatja a kutatási eredményeket a klinikai pszichológia területén folytatott szakmai gyakorlatok folyamatos fejlesztése érdekében.</p> <p>C5. Oktatás és képzés <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató folyamatosan frissíti ismereteit a szakterületen, a tudományterület alakulásának megfelelően. A végzett hallgató rendelkezik azzal a képességgel, hogy szakmai kapcsolatokat tartson fenn más szakemberekkel és az érintett szakmai és tudományos testülettel.</p>
<p>Transzverzális kompetenciák</p>	<p>Személyes és szakmai fejlődés <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató képes a tanulási folyamat során elsajátított ismeretek, készségek, értékek és attitűdök megfelelő kiválasztására, kombinálására és megfelelő felhasználására. A végzett hallgató rendelkezik a szakmai helyzetek eredményes megoldási készségeivel.</p> <p>Kutatási elvek és etikai normák alkalmazása a társadalom-humán tudományokban <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató tevékenységét az etikai és szakmai deontológiai kódexekkel összhangban végzi. A multidiszciplináris team tevékenységének tervezése, megvalósítása, szakmai csoportok vagy intézmények tevékenységében való aktív részvétel <i>Tanulási eredmények:</i> A végzett hallgató kölcsönös felelősséget és tiszteletet tanúsít a csapat minden tagja iránt.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

<p>7.1 A tantárgy általános célkitűzése</p>	<p>A biológiai, pszichológiai, viselkedési és társadalmi-kulturális, valamint az elméleti modellek ismerete a pszichológiai beavatkozások alkalmazása esetében</p>
<p>7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései</p>	<p>A kognitív-érzelmi és viselkedési válasz megértése A pszichoszociális tényezők és az életmód szerepének meghatározása az etiológiában, a progresszióban, a fenntartásban és a krónikus szomatikus betegségekhez (például szív- és érrendszeri betegségek, cukorbetegség és mások) való alkalmazkodásban.</p>

Pszichológiai beavatkozási stratégiák alkalmazása a szomatikus betegségben szenvedők számára.
Specifikus kutatási és írási technikák asszimilálása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás és szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a klinikai egészségügyi pszichológiába, általános perspektívák a terepen.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
2. A betegség pszichológiai hatása és a beteg tapasztalata.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
3. Orvos-beteg kommunikáció. Gyakorlati következmények.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
4. A kezelés. Intézkedések az orvosi ajánlások betartásának fokozására.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
5. A pszichokardiológia elemei	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
6. A pszicho-onkológia és a pszicho-neuro-endokrinológia elemei (cukorbetegség és táplálkozási rendellenességek)	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
7. Pszichológiai képzés műtéthez és invazív diagnosztizáláshoz.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
8. Fájdalom és fájdalomkezelés. Útmutatások a tanácsadáshoz és a beavatkozáshoz.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
9. Szervadományozás és -átültetés.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
10. Funkcionális emésztőrendszeri betegségek.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
11. A reprodukzív egészség elemei. Útmutatások a tanácsadáshoz és a beavatkozáshoz.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
12. A pszicho-neuroimmunológia (PNI) elemei. Segítségnyújtás a HIV / AIDS és autoimmun betegségek.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
13. A pszicho-dermatológia elemei.	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	
14. Ismétlés	Expozíció, előadás interaktív tanulás, ötletbörze.	

Könyvészet

Leventhal, H. et al. (2008). Health Psychology: The Search for Pathways between Behavior and

Health. *Annual Review of Psychology*, 59, 477-505

Moss-Morris, R. (2013). Adjusting to chronic illness: Time for a unified theory. *British Journal of Health Psychology*, 18, 681–686.

Scott, S.E. et al. (2013). The Model of Pathways to Treatment: Conceptualization and integration with existing theory. *British Journal of Health Psychology*, 18, 45–64.

Rider, E.A. (2011). Advanced Communication Strategies for Relationship-Centered Care. *Pediatric Annals*, 40, 447-453.

DiMatteo, M.R., Haskard-Zolnierek, K.B., & Martin, L.R. (2012). Improving patient adherence: a three factor model to guide practice. *Health Psychology Review*, 6, 74-91.

Rozanski, A. et al. (2005). The Epidemiology, Pathophysiology, and Management of Psychosocial Risk Factors in Cardiac Practice. *Journal of the American College of Cardiology*, 45, 637-651.

Mierzyńska, A., Kowalska, M., Stepnowska, M. & Piotrowicz, R. (2010). Psychological support for patients following myocardial infarction. *Cardiology Journal*, 17, 319–324.

Linden, W. (2007). Psychological treatment of cardiac patients: a meta-analysis. *European Heart Journal*, 28, 2972–2984.

Coyne, J. et al. (2007). Psychotherapy and Survival in Cancer: The Conflict Between Hope and Evidence. *Psychological Bulletin*, 133, 3, 367–394.

Nicholas, D. (2013). On being a psycho-oncologist: A counseling psychology perspective. *The Counseling Psychologist*, 41: 186.

Deardorff, W. W. (2007). *Surgical Patients Need Us: Psychological Preparation Improves Outcomes*.

Sperry, L. (2009). Chapter 11. Chronic Pain. In Sperry, L. *Treatment of Chronic Medical Conditions Cognitive-Behavioral Therapy. Strategies and integrative Treatment Protocols* (pp.153-171). Washington, DC: American Psychological Association.

Olbrisch, M. E., Benedict, S. M., Ashe, K., & Levenson, J. L. (2002). Psychological Assessment and Care of Organ Transplant Patients. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 70, 3, 771–783.

Franklin, P.M. (2013). Psychological Aspects of Kidney Transplantation and Organ Donation. In D. P. Morris, S. J. Knechtle (Eds.) *Kidney Transplantation - Principles and Practice* (pp. 698-714). Elsevier.

Sperry, L. (2009). Chapter 15. Irritable Bowel Syndrome. In Sperry, L. *Treatment of Chronic Medical Conditions Cognitive-Behavioral Therapy. Strategies and integrative Treatment Protocols* (pp. 221-234). Washington, DC: American Psychological Association.

Upadhyay, U.D., Cockrill, K., & Freedman, L.R. (2010). Informing abortion counseling: An examination of evidence-based practices used in emotional care for other stigmatized and sensitive health issues. *Patient Education and Counseling*, 81, 415–421.

Cousineau, T.M. & Domar, A.D. (2007). Psychological impact of infertility. *Best Practice & Research Clinical Obstetrics and Gynaecology*, 21, 293-308.

Kiecolt-Glaser, J. K., McGuire, L., Robles, T. F., & Glaser, R. (2002). Psychoneuroimmunology: Psychological Influences on Immune Function and Health. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 70*, 537–547.

Carrico, A. W. & Antoni, M. H. (2008). The Effects of Psychological Interventions on Neuroendocrine Hormone Regulation and Immune Status in HIV-Positive Persons: A Review of Randomized Controlled Trials. *Psychosomatic Medicine, 70*, 575–584.

Sperry, L. (2009) Treatment of chronic medical condition; cognitive –behavioral therapy (2008)

cap. 7 si 16

Ajánlott könyvészet

Sperry, L. (2009). *Treatment of Chronic Medical Conditions Cognitive-Behavioral Therapy. Strategies and integrative Treatment Protocols*. Washington, DC: American Psychological Association.

Stanton, A.L., Revenson, T. & Tennen, H. (2007). Psychological adjustment to chronic disease. *Annual Review of Psychology, 58*, 565–592.

Epstein, R. M. et al. (2005). Measuring patient-centered communication in Patient–Physician consultations: Theoretical and practical issues. *Social Science & Medicine, 61*, 1516–1528.

Ehde, D.M. et al. (2014). Cognitive-Behavioral Therapy for Individuals With Chronic Pain. *American Psychologist, 69*, 2, 153–166.

Van den Broeck et al. (2010). Counselling in infertility: Individual, couple and group interventions. *Patient Education and Counseling, 81*, 422–428.

Boehm, J. K. & Kubzansky, L. D. (2012). The Heart’s Content: The Association Between Positive Psychological Well-Being and Cardiovascular Health. *Psychological Bulletin, 138*, 4, 655–691.

National Health and Medical Research Council (1999). *Psychosocial clinical practice guidelines: providing information, support and counselling for women with breast cancer*.

Schetter, C. D. (2011). Psychological Science on Pregnancy: Stress Processes, Biopsychosocial Models, and Emerging Research Issues. *Annu. Rev. Psychol., 62*, 531–58.

Glazier, A. et al. (2006). Sexual and reproductive health: a matter of life and death. *Lancet, 368*(9547):1595-607.

Jensen, M.P. & Turk, D. (2014). Contributions of Psychology to the Understanding and Treatment of People With Chronic Pain. *American Psychologist, 69*, 2, 105–118.

Gatchel, R. J. et al. (2007). The Biopsychosocial Approach to Chronic Pain: Scientific Advances and Future Directions. *Psychological Bulletin, 133*, 4, 581–624.

Gatchel, R.J. et al. (2014). Interdisciplinary chronic pain management: Past, present and future. *American Psychologist, 69*, 2, 119–130.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően
- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás		Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor		Egyéni projekt megvalósítása és bemutatása	30%
		Írásos csoportprojekt	20%
	Jelenlét	Min. 85%	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a félévi vizsgán nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni). A távoktatásos hallgatók kontaktórákon való részvétele kötelező, ez a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében bepótolandó igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félévközbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatónak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük..

Kitöltés dátuma

01.10.2021.

Előadás felelőse

Dr. Kálca Jánosi Kinga adjunktus

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma

01.10.2021.

Intézetigazgató

Dr. Kiss Szidonia docens

